

วันพุธ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรม เวลาเราภาวนาของเรา เห็นไหม เราต้องตั้งสติของเรา เพื่อให้สติของเราควบคุมใจของเรา ให้ใจของเราสงบได้ ขณะฟังธรรม เห็นไหม เสี่ยงกระทบกับหูของเรา ฟังธรรมนี้ ถ้าสังขรณ์นี้ ใจที่มีกิเลสครอบงำอยู่ มันไม่มีเหตุผลต่อต้านสิ่งที่ เป็นสังขรณ์ได้ ฉะนั้นเราฟังธรรมให้มันกล่อมใจเรา ใจเราจะมีจุดยืนของเรา ฟังธรรมะ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วันนี้เป็นวันสำคัญทางพุทธศาสนานะ วันนี้องค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เกิด ตรัสรู้ ปรีชาญาณ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะที่สวนลุมพินีวัน เห็นไหม เราจะเกิดชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย นี้ ตอนที่ เป็นเด็กนะ ตอนเกิดเป็นทารก ก็บอกว่า เราจะเกิดชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย แล้วเวลา เกิดมาแล้วอยู่ในการดูแลปกครองของพระเจ้าสุทโธทนะ ชาติสุดท้ายมันมีความทุกข์ ขนาดไหน

ดูความเป็นมนุษย์ของเรา เห็นไหม โลกในปัจจุบันนี้ มันมีความทุกข์ไหม เราเกิด มาในโลก ทุกคนในโลกนี้เราร้อน โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ โลกนี้มีแต่ความเราร้อน โลกนี้ มีแต่ความแผดเผา แต่ในเมื่อเราเกิดมาแล้ว ถ้าไม่มีจุดยืน ไม่มีหลักใจของเรา เราก็ต้องอยู่ กับโลกนี้ไป ความเกิดมาในสังขม เห็นไหม เราเกิดมาแล้ว มันต้องมีการแข่งขัน มันต้อง มีการศึกษา เราเป็นเด็ก มันก็ต้องมีการศึกษาของเรา เพื่อให้มีปัญญาของเรา เพื่อในการ ดำรงชีวิตของเรา สิ่งนี้เป็นความทุกข์ทั้งนั้น เป็นความทุกข์ เป็นอริยสัจ เป็นความจริง เห็นไหม ที่ไหนมีการเกิดที่นั่นมีความทุกข์ตลอดไป ชาติปี ทุกขา ความทุกข์ ทุกข์คือ อะไร ทุกข์ก็คือการเกิด ที่ไหนมีการเกิด ที่นั่นต้องมีภาระรับผิดชอบ ภาระรับผิดชอบนั้น มันเป็นภาระที่เราจะต้องแสวงหากันไป

ฉะนั้นเวลาเกิดมานะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาเป็นเจ้าชาย สิทธัตถะ ก็ทุกข์อยู่ เห็นไหม ชีวิตในการเกิด ชีวิตในการต่อสู้กับสังคม สังคมมันเป็นอย่างนั้น สังคมคือมนุษย์ที่อยู่รวมกัน มันเกิดมาแล้ว เห็นไหม จนขนาดที่ว่าสร้างสมมา มีการศึกษานะ ก็เพื่อเตรียมตัวจะเป็นกษัตริย์ เห็นไหม พอถึงเวลาแล้วพระเจ้า สุทโธทนะ ก็หาครูครองให้ ได้นางพิมพามาอยู่ด้วยกัน ความอยู่ด้วยกันเป็นครอบครัว แล้วก็เกิด สามณเฑรราहुล

ตั้งแต่ไปเที่ยวสวน เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันสะเทือนใจตลอด คิดดูสิว่า จิตใจของคนก็มีความรู้สึก จิตใจของคนที่มีความปรารถนาดี จิตใจของคนที่มีสติปัญญา สิ่งนี้มันแผดเผาอะ พระโพธิสัตว์สร้างสมบุญญาธิการมาเพื่อตรัสรู้ธรรม แต่ยังไม่ตรัสรู้ธรรม เห็นไหม เหมือนเราตั้งใจทำคุณงามความดี เราตั้งใจอยากจะประสบความสำเร็จในชีวิต แต่มันยังไม่ประสบความสำเร็จ เราจะมีความทุกข์กังวลขนาดไหน นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เป็นอำนาจวาสนา เป็นบารมีในหัวใจนั้นถูกต้อง แต่ในเมื่อยังมีกิเลสอยู่ กิเลสตัณหาทะยานอยากในหัวใจมันก็มีกันทั้งนั้น เห็นไหม

แล้วก็ไปเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย เราก็ต้องเป็นอย่างนั้นหรือ ถ้าเราจะต้องเป็นอย่างนั้น ในเมื่อมีการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย มันต้องมีการไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แล้วการจะไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย มันหาได้ที่ไหนล่ะ มันหาที่ไหน ก็แสวงหา จนไปเห็นสมณะ ถ้าสมณะก็ต้องเป็นสภาวะแบบนั้น ถ้าสมณะนี่คือการนั่งสมาธิภาวนา อันนี้ก็อาจจะชนะกิเลสในหัวใจ การไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย มันก็ต้องเกิดจากหัวใจ เห็นไหม มีความเชื่อ มีความฝังใจว่าจะออกประพฤติปฏิบัติ จะออกค้นคว้าหาโมกขธรรม พอได้ข่าวว่าสามณเฑรราहुลเกิดแล้ว คนเรานะมีความรับผิดชอบสูงส่งขนาดนี้ เวลาถูกเกิดมาอยากเห็นหน้าลูกไหม

ด้วยความอยากเห็นหน้าลูก อยากจะรู้ว่า เพื่อจะออกแสวงหาธรรม พอจะรู้ว่า แต่จะไปก็ไม่ได้ เห็นไหม สิ่งนี้มันเป็นอะไร ชีวิตในการเกิดขึ้นมาเป็นมนุษย์ พอมีการเกิดขึ้นมา สิ่งต่างๆ อย่างนี้มันเป็นความรับผิดชอบ คนที่รับผิดชอบมากขนาดไหน มันก็เป็นภาระรับผิดชอบที่ตกอยู่บนบ่า สิ่งต่างๆ ก็รับผิดชอบ แต่มันไม่มีทางออก เห็นไหม

สุดท้ายแล้วก็ตัดสินใจออกแสวงหาธรรม ออกหาโพธิญาณ ๖ ปีที่ออกไป ประพฤติปฏิบัติอยู่ การเป็นอยู่ของโลก อยู่ในราชวัง มันมีความละเอียดอ่อนขนาดไหน เวลาออกไปเผชิญโลก ออกไปเผชิญสัจจะความจริงเป็นนักบวชนักพรต แล้วนักบวชนักพรต มันจะได้สิ่งใดมาดำรงชีวิตละ สิ่งดำรงชีวิตขึ้นมา เห็นใหม่ เพราะยังไม่มีศาสนา สิ่งที่เกิดขึ้นมามันก็เหมือนขอทานนั่นละ

ชีวิต ๖ ปีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่แสวงหาค้นคว้าอยู่ แล้วค้นคว้าหาสิ่งใด จะไปอยู่กับลัทธิไหน ไปศึกษากับอพาพรดาบส อุทกดาบส ก็มีครูมีอาจารย์ มีครูมีอาจารย์หมายถึงว่าเขามีความรู้ของเขา มีความรู้ของโลก มีความรู้ของฉานโลกีย์ ก็ไปศึกษากับเขา แล้วคนที่ไปศึกษาก็ต้องเป็นลูกศิษย์ใช่ไหม ไปศึกษาก็ต้องเป็นผู้บิณฑบาตใช่ไหม ไปศึกษากับลัทธิต่างๆ มันก็เหมือนกับเราดำรงชีวิตนี้แหละ

ถ้าเรายังดำรงชีวิตอยู่ เราแสวงหาของเราอยู่ สิ่งที่ยังไม่สมความปรารถนามันยังบกพร่องอยู่ ในหัวใจจะเป็นอย่างไร เราจะพูดถึงว่าการเกิดเป็นมนุษย์มันทุกข์ทั้งนั้น แต่ความทุกข์อย่างนี้ เป็นความทุกข์เพื่อจะแสวงหา เป็นความทุกข์เพราะอะไร เพราะที่ไหนมีการเกิดที่นั่นต้องมีการตาย ที่ไหนมีการเกิดที่นั่นต้องมีการดับ หัวใจนี้ถ้าไม่มีสังขาร ไม่มีสิ่งใดไปชำระล้างมัน มันต้องหมุนไปเป็นผลของวิญญูะ ถึงเป็นพระโพธิสัตว์มันก็เป็นผลของวิญญูะ ยังต้องหมุนเวียนของมันไป

ฉะนั้นเราเกิดเป็นมนุษย์แล้ว ถ้าเราได้พบพุทธศาสนาเห็นใหม่ สิ่งที่จะออกจากวิญญูะ เห็นใหม่ วิญญูะเป็นวิวิญญูะ ถ้าจะออกเป็นวิวิญญูะ มันจะกระทำอย่างไร ตอนนี้เราเกิดมา เราเป็นสาวกสาวกะ มีธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่แล้ว แต่เวลาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะออกแสวงหาที่นั่นมันไม่มี ไม่มีแล้วก็ไปศึกษากับลัทธิต่างๆ เพราะอะไร เพราะธรรมชาติของโลกใช้ใหม่ ทางวิชาการที่ไหนเขามี เขาได้ศึกษาของเขา เขาได้เก็บสะสมของเขาไว้ เราก็ควรศึกษาอย่างนั้น พอสิ่งที่โลกมีแล้วเราก็จะต่อยอดจากสิ่งนั้นไป นี่ความเป็นโลกจะคิดกันอย่างนั้น เห็นใหม่

คูลี ทางวิชาการทุกวิชาชีพ ถ้าเขาจะแสวงหาเพื่อประโยชน์กับเขา เขาต้องหาข้อมูลเดิมที่เขาได้ทำการวิจัยกันไว้แล้ว เขาทำการทดสอบไว้แล้ว หาสิ่งนั้นมาเป็นพื้นฐาน แต่ในการประพฤติกปฏิบัติ พอไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ มันไม่มีทั้งนั้นเลย ถึง

ต้องทำความเข้าใจของเขา เห็นไหม เขาทำมาน โลกก็ยกย่องอยู่แล้ว แต่มาน โลกก็ยกย่องนี้ มันก็ไม่ใช่สัมมาสมาธิ เพราะมาน โลกก็ยกย่องมันยังมีแรงขับของมันใช่ไหม

คูสิ เวลาเข้ามานสมาบัติ ความรู้ระลึกอดีตชาติได้ ภาพเทวิลระลึกอดีตชาติได้ ก่อนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตั้งแต่เกิดเป็นราชกุมารอยู่แล้ว เขาระลึกอดีตชาติได้ ๔๐ ชาติ อนาคตได้ ๔๐ ชาติ เขาก็ไปนอนบนพรหมได้ เห็นไหม สิ่งนี้มีอยู่แล้ว แต่มันเกิดจากอะไร มันเกิดจากภวาสวะ เกิดจากภพ เกิดจากกำลังของจิต ถ้าเป็นกำลังของจิต เวลาศึกษาออกไปแล้ว ด้วยกำลังของมัน ด้วยมาน โลกก็ยกย่องมัน มันไม่มีปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม ไม่มีอริยสังข์ ไม่มีสังข์จะความจริง ไม่มีสังข์จะแต่ก็มีกำลังได้ขนาดนี้

เวลาจิตมันสงบขึ้นมา เห็นไหม คูสิ ภาพเทวิลไปนอนบนพรหม เวลาเจ้าชายสิทธัตถะเกิดแล้วเห็นไหม เวลาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิด ตรัสรู้ปรินิพพาน โลกธาตุนี้จะหวั่นไหว เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิด โลกธาตุนี้จะหวั่นไหว ภาพเทวิลกำลังนอนอยู่บนพรหม มันสั่นหวั่นไหวไปหมดเลย สิ่งนี้เกิดขึ้นมาเพราะเหตุใด พอรู้ว่า อ้อ พระพุทธเจ้าเกิดแล้ว ถ้าพระพุทธเจ้าเกิดแล้วมันจริงหรือเปล่า ด้วยความเป็นมนุษย์ คูสิ ภาพเทวิล โลกก็ยกย่ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปศึกษากับเขา เขามีของเขาอยู่แล้ว นี่ไปถึงทำสมาธิ ทำสมาธิแต่มันก็มีจณา มีจณาเพราะมันเป็นสมาธิส่งออก สมาธิมีกำลังแล้วออกรับรู้สิ่งต่างๆ ภาพเทวิล ด้วยความที่โลกธาตุหวั่นไหว จึงลงมาดูเห็นไหม เพราะเป็นเพื่อนกับพระเจ้าสุทโธทนะ ก็ขอดูราชกุมาร พระเจ้าสุทโธทนะก็เอาออกมาให้ดู โอ้โฮ ดีใจเห็นไหม คูสิ คนที่ระลึกอดีตชาติได้ ๔๐ ชาติ อนาคตได้ ๔๐ ชาติ เหาะเหินเดินฟ้าไปนอนบนพรหม มนุษย์นี้แหละแต่ไปนอนบนพรหมได้ ด้วยอำนาจของมานสมาบัติของเขา แต่มันก็ช่วยตัวเองไม่ได้ เพราะไม่มีอริยสังข์ ไม่มีมรรคญาณ ไม่มีมรรคะ ไม่มีทางอันเอก ก็ไม่มีทางพ้นจากทุกข์ได้ แต่สมัยที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปศึกษากับเขา ก็ไปศึกษาด้วยความเข้าใจว่ามีครูบาอาจารย์ก็ต้องไปศึกษากับเขาไป ศึกษานั่นมีความรู้เสมอเขา เสมอทุกๆ คน แต่มันก็ไปไม่รอด เห็นไหม ทางวิชาการ สิ่งใดที่มีอยู่ การทำวิจัยของเขามีอยู่แล้ว เราเอาสิ่งนั้นเป็นพื้นฐานแล้วเราต่อยอดจากสิ่งนั้นขึ้นไป

แต่ในการประพฤติปฏิบัติ ถ้าเริ่มต้นมันคิด มันคิดมาตั้งแต่เป็นฉานโลกีย์ มันส่งออกมาจากจิต จิตมันจะเป็นสมาธิขนาดไหน แต่มันส่งออกไปด้วยกำลังของมัน กำลังเฉยๆ เห็นไหม กำลังอย่างนี้มันมาจากไหน คุณสิ ๆ คนไม่มีปัญญาเห็นไหม เราต้องมีปัญญา ปัญญาใครมากขนาดไหน มาจากไหน ก็มาจากจิต ปัญญาคนมากขนาดไหนมันก็คิดการได้ดีซึ่งกว่า คนที่มีปัญญาค้อยกว่าก็คิดทางวิชาการได้ค้อยกว่าคนที่ปัญญามากกว่า

นี่ก็เหมือนกัน เวลาจิตไปเข้าฉานสมาบัติ พอเข้าสมาบัติสิ่งที่มันระลึกนี่ระลึกมาจากอะไร ระลึกจากฐิติจิต ฐิติจิตคืออะไร ฐิติจิตคือภวาสวะ คือจิตปฏิสนธิ จิตปฏิสนธิคือสิ่งที่เวียนเกิดเวียนตาย ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รื้อค้นมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย สิ่งต่างๆ นี่มันเป็นข้อมูลของใจเห็นไหม แล้วถ้าจิตมันมีกำลัง มันมีฉานสมาบัติของมัน เวลามันออกธูปไปนี่มันก็เหมือนคนที่ปัญญามาก มันก็คิดได้มาก ได้กว้างขวางกว่า คนที่มีปัญญาน้อยก็คิดได้แต่น้อย คิดมาจากไหน ก็คิดมาจากใจทั้งนั้น

นี่ก็เหมือนกัน ฉานสมาบัติที่มันออกธูปเห็นไหม ออกธูป ๔๐ ชาติ ๘๐ ชาติ ออกธูปต่างๆ มันออกไป นี่ไง อย่างที่บอกว่าระลึกชาติได้ เหาะเห็นเดินฟ้าได้ มันมาจากไหน มันมาจากจิต เพราะจิตนี่มันเข้าฉานสมาบัติ พอเข้าฉานสมาบัติแล้วมันยังมีอำนาจวาสนา มันมีข้อมูลของใจที่จะได้มากได้น้อยขนาดไหน นั่นคือมันส่งออกหมดนะ เพราะมันมีวิชาใช้ใหม่ ปฏิสนธิจิตเรามีวิชา อวิชานี้มันเป็นพญามาร

พญามารมันอาศัยอยู่บนหัวใจของเรา คุณสิ พอมีมารเกิดขึ้น ก็มีการกระทำ ก็มีกรรม กรรมเป็นวิบากเป็นผล แล้วผลมันก็เวียนกลับมาที่ใจ นี่ไง เพราะปฏิสนธิจิตมันมีการกระทำของมันอยู่ มันมีเวรมีกรรมของมัน นี่ปฏิสนธิจิตมันพาเกิดพาดายอย่างนี้ แล้วถ้ามันมีฉานสมาบัติขึ้นมา มันมีกำลังของมัน มันก็ออกไปตามแต่อำนาจวาสนาของจิตที่มีกำลังมากน้อยแค่ไหน พอออกไปรับรู้ มันก็ส่งออกหมดเลย นี่ไง พอส่งออกไป มันถึงไม่เกิดปัญญา ไม่เกิดสิ่งใดๆ เลยเห็นไหม เพราะยังไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขณะที่ไปศึกษากับเขา ไปศึกษามาแล้วก็เป็นอย่างนี้ คั่งนั้นเวลาที่เป็นเจ้าชายสิทธัตถะ แล้วกาพเทวิลไปเห็นเข้า ก็ตั้งใจและเสียใจ ดีใจมาก เพราะอะไร เพราะถ้าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ต้องตรัสรู้

ธรรมแน่นอน แต่เพราะอายุ กาลเวลาของตัวต้องตายไปก่อน เหมือนคนที่มันมีความพร้อม ทำสมาธิ ทำฌานสมาบัติ จนมีกำลัง มีกำลังแต่ไม่มีปัญญา ไม่มีสังขารม ให้จิตนี้มันค้นคว้า ให้มีทางออกได้ ทั้งจิตใจทั้งเสียใจนะ ภาพเทวโลกนี้หมดโอกาส

แต่เวลาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาออกประพาศปฏิบัติ ๖ ปี ไปรื้อค้นไปศึกษาอะไรต่างๆ ศึกษาแล้วมันยอดค้วน ต้นมันคดปลายมันไม่มี ถ้ามีพลังงานขนาดไหน พลังงานก็เป็นฉานโลกีย์ พลังงานของโลก พลังงานของปฏิสนธิจิต โลกทัศน์ โลกในหัวใจ มันไม่ย้อนกลับไม่ทวนกระแส เพราะทวนกระแสไม่ได้ เพราะไม่มีปัญญารอบรู้ได้ทัน เวลาไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ จนหมดปัญญา อาหารดาบสยังบอกว่ามีความรู้เสมอเรา

เราจะบอกว่า เวลาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดขึ้นมาก็ทุกข์ เพราะแสวงหา คนที่ทำทวารกิริยาอยู่ ๖ ปีนะแล้วไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ เขาสอนแบบ ไปไหนมาสามวาสองศอก บอกว่า นี่พ้นจากทุกข์แล้วนะ พอจิตมันสงบอย่างนี้ ทำสมาบัติ นี่พ้นจากทุกข์แล้ว ไปไหนมาสามวาสองศอก ไปศึกษาไปเรียนกับเจ้าลัทธิต่างๆ มาไปไหนมาสามวาสองศอก มันไม่เข้าอริยสัจ ไม่เข้าความจริงเห็นไหม

ถึงบอกว่า ในเมื่อมันเป็นปัญญาของโลก มันก็ชำระกิเลสไม่ได้ ในเมื่อมันเป็นปัญญาของฉานโลกีย์ เป็นผลของวิญญูะ แล้วมันจะเข้ามาชำระวิญญูะในหัวใจของตัวเองเป็นไปไม่ได้ มันเป็นแรงขับไส นี่ไง มันไม่ทวนกระแส เหมือนธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใช้ไหม ศึกษาขนาดไหนแล้ว วางไว้ หมดโอกาส ศึกษาไปกับเจ้าลัทธิทั้งหมดแล้ว ทำทวารกิริยาทรมานตนมาขนาดไหน หมดโอกาสแล้ว สิ่งต่างๆ ที่ไปศึกษากับใคร เหมือนเราทำการศึกษาทำการทดสอบมาแล้ว ถึงที่สุดแล้วมันไม่มีใครชี้แนะเราได้เลยเห็นไหม

ย้อนกลับมาเลย ย้อนกลับมาถึง โคนต้นหญ้า ตั้งแต่ตอนเราเกิดมา เพราะอำนาจวาสนาของพระโพธิสัตว์มีอยู่ คิดถึง โคนต้นหญ้าเรานั่งตอนสมัยเป็นเด็กว่า มีความสุขนะ เราทำสมาธิ เราตั้งใจให้ดี ใช้ปัญญาอบรมสมาธิหรือสมาธิอบรมปัญญาก็แล้วแต่ พอจิตมันสงบขึ้นมา มันเป็นสันทิฎฐิโก มันเป็นปัจเจกตั้ง จิตมันสงบเข้ามานี้มันจะฝังใจเรา มาก ใครทำความสงบของใจแล้ว ถ้ายังไม่ได้นะสิ่งนั้นจะฝังใจตลอดไป

เจ้าชายสิทธัตถะ พระเจ้าสุทโธทนะพาไปแรกนาขวัญ แต่ก็คิดว่านั่นเป็นกิจของผู้ใหญ่ ก็เอาเด็กไว้ที่โคนต้นไม้เพื่อหลบแดดหลบฝน ไม่มีผู้ใหญ่มาก่อวนเรา ไม่มีใครมากวนให้เราเสียเวลา ด้วยอำนาจวาสนา ด้วยบุญของตัวเองนะ ด้วยบุญของตัวเองที่สร้างมาเป็นพระโพธิสัตว์เห็นใหม่ นั่งกำหนดลมหายใจเข้าลมหายใจออกนะ อานาปานสติ แล้วจิตมันสงบได้ มันลงได้ อันนั้นมันฝังใจมาก มันฝังใจว่าจิตเราเคยสงบ เคยมีพื้นฐานของมันเห็นใหม่

แล้วเวลาโตขึ้นมา พระเจ้าสุทโธทนะก็เตรียมความพร้อมให้เป็นกษัตริย์เลย ไปศึกษาไปทำอะไรต่างๆ มีครอบครัวมา จนมีสามเนรราหุล แล้วออกประพฤติปฏิบัติไปอยู่ ๖ ปี มันสมบุกสมบัน เวลาค้นคว้าค้นหาปัญญาทางโลก ค้นหาสิ่งที่โลกเขามีอยู่ ค้นหาที่เขาอ้างอิงกันว่าเป็นศาสดา เป็นผู้พ้นกิเลสทั้งนั้น ก็ค้นหา ค้นมันทั้งหมดเลยทั้งโลก แต่ไม่มี ในโลกนี้ไม่มี ถ้ามีขึ้นมา ธรรมชาติมันต้องมีอยู่แล้วสิ แต่มันไม่มีเห็นใหม่ พอมันไม่มีขึ้นมาถึงวางหมดเลย

สิ่งที่ว่าเราใช้ปัญญาของเรา ปัญญาโลกๆ นี่มันใช้ชำระกิเลสไม่ได้หรอก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทดสอบมาหมดแล้ว ทดสอบกับเจ้าลัทธิต่างๆ ทดสอบมาหมดเลย มันใช้ไม่ได้ ใช้ไม่ได้ก็วางไว้ มาคิดถึงว่ามันหมดแล้ว ไปไหนไม่รอดแล้ว เรื่องของโลกก็จบที่โลก เรื่องของวิญญูก็จบที่วิญญู เรื่องของปัญญาที่เป็นโลกีย์ปัญญา เรื่องของฌานโลกีย์มันก็จบลงที่นี่ เกิดขึ้นมาแล้วก็ตั้งอยู่แล้วดับไป มันเสื่อมไป มันต่อเนื่องกันไปไม่ได้ มันจบ มันไปไหนไม่รอดแล้ว

ถึงบอกว่าต้องเป็นสมบัติของเรา ต้องคิดค้นคว้าของเราเอง พอค้นมาเองเห็นใหม่ คิดถึงโคนต้นไม้ เตรียมความพร้อมนะ จากทำทุกกริยา อดอาหาร ก็เริ่มออกมานั่งอาหาร ทิ้งไปหมดเลย ปัญญาวัคคีย์ทั้งหมดแล้ว ทนทำทุกกริยา พยายามต่อสู้กับกิเลสขนาดนี้แล้วยังสู้ไม่ได้ อัญญาโกณฑัญญะ ปัญญาวัคคีย์ที่เป็นพราหมณ์พยากรณ์ไว้ขนาดพยากรณ์ไว้เองว่าจะเป็นพระพุทธเจ้าแน่นอน กภาพเทวิลก็ว่าจะเป็นพระพุทธเจ้าแน่นอน

แต่เวลาปฏิบัติไปแล้ว ค้นคว้าทางสมบัติของโลก ปัญญาของโลก ฌานโลกีย์ต่างๆ มันสิ้นสุดขบวนการที่โลกเห็นได้ไง แล้วกลับมาอีกมาก มักมากเพราะคิดถึงโคน

ต้นหว่า แล้วเราต้องบำรุงร่างกาย ต้องทำให้ทุกอย่างเป็นความพร้อม ทำความพร้อมเข้ามา ด้วยความคิดของโลกนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำทุกริกิริยามาถึงที่สุดแล้ว แล้วกลับมาฉันอาหารอีก นี่แสดงว่ากลับมา้มักมาก หหมดโอกาสเห็นใหม่

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ ด้วยปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กลั่นลมหายใจ อดอาหาร เต็มที่ จนรุมขบขันนี้เนาหมดในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็คิดว่ามันจนตรอกแล้ว มันไปไหนไม่รอดแล้ว เรื่องของโลกมันไม่มีแล้ว ต้องกลับมาค้นคว้าเอง ปัญจวัคคีย์อยู่ภูธากอยู่ข้างนอกก็คิดอีกอย่างหนึ่งว่า ทำทุกริกิริยาต่อสู้กับกิเลสขนาดนี้ยังสู้ไปไม่ได้ แล้วกลับมาฉันอาหาร กลับมาเป็นเหมือนพิณสามสาย อย่างนี้มันจะได้ประโยชน์อย่างไร เสียใจก็ทิ้งไปหมดเลย สูดทำแล้วได้นางสุชาดา เห็นใหม่ กำลังเตรียมตัวจะนั่ง เตรียมตัวที่จะตรัสรู้ธรรมขึ้นมา พอนางสุชาดาเห็นพุทธลักษณะเหมือนเทวดา พุทธลักษณะ เพราะบุญกุศลมันสร้างมา เห็นใหม่คูสิ เวลาคนเกิดมาเห็นใหม่ เกิดมาด้วยร่างกายที่สมส่วน ร่างกายที่ดี ก็กับบางคนที่เกิดมาทุกข์จนเจ็บใจ มันแตกต่างกันตามอำนาจวาสนาของคน

ด้วยพุทธลักษณะ ใครเห็นก็นึกว่าเป็นเทวดา เพราะยังไม่มีศาสนา เขาไม่ได้ตั้งใจจะทำบุญหรอก เขาตั้งใจว่าเขาจะแก้บนของเขา เขาบนของเขาไว้ ถึงเวลาเขาจะเอาอาหารไปถวายเทวดา ตั้งใจไว้ พอถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เตรียมพร้อมที่จะประพฤติปฏิบัติ นางสุชาดาเอาอาหารมาถวาย นึกว่าเทวดา ก็จะเอาถวายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ฉันอาหารของนางสุชาดา แล้วลอยถาดทองคำเสียงทวย นี่คือสหชาติ นี่คือบุญกุศลขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาเกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ทุกข์ใหม่ก็ทุกข์ ทุกข์ก็เป็นเรื่องธรรมดา ทุกข์ก็เป็นเรื่องสัจจะ ทุกข์เป็นความจริง โลกมันเป็นอย่างนี้ ในเมื่อเกิดขึ้นมากับโลก แล้วจะตรัสรู้ขึ้นมาเพื่อพ้นจากโลก เห็นใหม่ ถ้าจะพ้นจากโลกมันก็เรื่องของบุญกุศลต่างๆ ที่สร้างกันมา เจือจางกันมา ถึงที่สุด เห็นใหม่ เพราะนางสุชาดา แล้วอธิษฐานว่า นั่งกินนี้ ถ้าไม่ตรัสรู้จะไม่ลุกจากที่นั่งนั้นเลย เห็นใหม่ ตั้งแต่ปฐมยาม บุปเพณิวาสนาสติปัญญาอย่างทีกาพเทวีระลึกได้ ๔๐ ชาติ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าระลึกได้เป็นแสนๆ ล้านๆ ชาติ ไม่มีต้น ไม่มีปลาย คำว่าไม่มีต้น ไม่มีปลายคือมันไม่มีวันจบ คำว่าไม่มีจบ ๔๐ ชาติกับสิ่งที่มันระลึกรู้ตลอดไปจนไม่มีวันจบ ไม่มีวันที่จะสิ้นสุดเลย นี่ไง ที่ว่า จิตนี้มาจากไหน ชีวิตนี้มาจากไหน เวรกรรมนี้มาจากไหน ก็ว่ากันไป แต่ถ้าเข้าใจผลของวิญญะว่าจิตนี้ไม่มีต้น ไม่มีปลาย ถ้าไม่ได้ตรัสรู้เองเหมือนอย่างองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จิตดวงใดก็แล้วแต่ที่ได้ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันจะต้องเวียนตายเวียนเกิดไปอย่างนี้ ไม่มีต้น ไม่มีปลาย

จากต้นที่มันมีมา ปลายคือไม่มีที่สิ้นสุด มันจะไปของมันตลอดไป ถ้ามันไปตลอดไปเห็นไหม บุญเพนิวาसानุสติญาณ ไม่มีต้น ไม่มีปลาย จนดิ่งกลับ ดิ่งกลับเพราะอะไร คุณติ คุณกำลังแรงขับเห็นไหม แรงขับของพลังงานแบบเครื่องยนต์ กำลังน้อยมันก็ไปน้อย กำลังมากมันก็ไปมาก นี่กำลังขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ จะเป็นศาสดามันจะมีอะไรปิดกั้นเล่า ไปถึงที่สุดของมัน มันไม่มีจบ มันยังไปได้อีก ก็ดิ่งกลับมา พอดิ่งกลับมีสติปัญญา ดิ่งกลับเพราะมีความพร้อมแล้ว

ไปทดสอบมา ไปทดสอบกับทางโลกมาแล้ว ไปทดสอบกับฉานโลกีย์ ไปทดสอบต่างๆ มา มันไปไม่รอด เราต้องค้นคว้าด้วยตนเอง สยมภู ตรัสรู้เองโดยชอบ พอถึงที่สุดเห็นไหม ดิ่งกลับเพราะมีสติขยับยังพอสมควร เพราะมีความพร้อมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลากลับมาแล้วก็ทำความเข้าใจเข้าไป ลึกเข้าไปจิตมันก็เหลือข้อมูลของมัน เห็นไหม จุตุปปาตญาณ ที่มันออกรู้ ถ้าจิตไม่ตายก็ไม่มีวันจบ ถ้าจิตไม่ตาย ถ้าสิ่งที่ยังไม่สิ้นสุด เพราะต่อจากนี้ มันก็จะเกิดต่อไป จุตุปปาตญาณ ตัวจิตจะเกิดตลอด เพราะตัวจิตมันมีแรงขับ

ตัวจิตมันมีกิเลส ตัวจิตมันมีวิชา ถึงจะมีบุญกุศลมันก็เป็นกิเลส มันก็เป็นแรงขับของโลกเหมือนกัน จะบุญกุศลจะบาปอกุศลมันต้องขับตลอดไป เกิดดีเกิดชั่ว จะเกิดตลอดไป มันก็ไม่ใช่ พอไม่ใช่เห็นไหม ย้อนกลับมาอีก พอย้อนกลับมา ถึงจิตติด ถึงความสงบที่ดื่มด่ำในหัวใจ ปฏิสนธิจิตที่สร้างสมมาเห็นไหม สร้างสมมาตั้งแต่เป็นพระโพธิสัตว์ต่างๆ สร้างสมมาตลอด สิ่งที่สร้างสมมานี้ มันสร้างสมมาเพื่ออันนี้ เพื่อที่จะเกิดอริยสังข์ เกิดมรรคญาณที่จะเอามาชำระล้างใจของตัว พอจะชำระล้างใจของตัว พอย้อนกลับมา เห็นไหม อาสวัภขญาณชำระกิเลสทั้งหมดเลย นี่ไง องค์สมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้วันนี้ วันนี้เป็นวันแห่งพุทธ วันพุทธะเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ วันแห่งการเกิดคือวันนี้ แล้วตรัสรู้ธรรมก็ตรัสรู้วันนี้ พอก็เลศจบสิ้นขบวนการทั้งหมด นี่ไง วิวัฏฐะ เข้าใจความเป็นไปของจิตทั้งหมด จิตนี้เวลาเวียนเกิดเวียนตายมันเป็นผลของวิวัฏฐะนะ

กามภพ รูปภพ อรูปภพ มันเป็นสถานที่อยู่ของจิต จิตมันอยู่ในกามภพ ตั้งแต่แรกออกเวจขึ้นมาจนถึงเทวดาเห็นไหม รูปภพ อรูปภพ กามภพ รูปภพมันเป็นผลของวิวัฏฐะ มันมีของมันอยู่ แล้วจิตก็เวียนตายเวียนเกิด เป็นผลของวิวัฏฐะไง แล้วเวลามันทำลายทั้งหมดทำลายวิวัฏฐะเป็นวิวัฏฐะออกไป จิตมันพ้นจากวิวัฏฐะ เราเหมือนอยู่กันในห้องขัง แล้วห้องขังนี้มันก็ซับซ้อนกันตั้งหลายห้องขังอยู่แล้วด้วย แล้วเวลามันพ้นออกไปจากห้องขังเราจะไม่รู้ได้อย่างไรว่าเราได้พ้นออกไปจากห้องขังนั้น

นี่ไง จากวิวัฏฐะออกไปวิวัฏฐะ พอวิวัฏฐะ เห็นไหม ก็เสวยวิมุตติสุข มันสุขมาก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดวันนี้ วันนี้เป็นวันวิสาขบูชา วันวิสาขบูชาวันนี้วันแห่งพุทธะ พอเกิดขึ้นมาแล้ว สิ่งที่ว่าป็นทุกข์ๆมาเห็นไหม ตั้งแต่เกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ พระเจ้าสุทโธทนะ นางนมต่างๆ เลี้ยงมา จะเลี้ยงมาดีขนาดไหน จะดูแลกันมาขนาดไหน มันก็ทุกข์ทั้งนั้น แต่ก็ไม่มีความสนใจอะไรเลยสักนิดเดียว ไม่มีความทะยานอยาก ไม่มีความสนใจอะไรเลยสักนิดเดียว จะมีความพอใจของเราได้ จะมีมากมีน้อยจะสุขทุกข์ขนาดไหน มันก็ตอบสนองใจของเราไม่ได้หรอก เพราะใจของเรามันบกร่องอยู่เป็นนิจ ไม่มีสิ่งใดจะทำให้มันมีความสุขขึ้นมาได้ ถ้ามันเป็นอมิส สิ่งใดถ้ามันได้กระทบแล้วมันก็พอใจของมัน มันก็เท่านั้น มันเรื่องของทุกข์ทั้งนั้นเลย แต่เพราะได้สร้างบุญญาธิการมาเห็นไหม เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพระปัจเจกพระพุทธเจ้าต้องตรัสรู้เองโดยชอบ

แต่พวกเราเป็นสาวกสาวกะ พอเราได้ยินได้ฟัง เพราะมีคำรับตำรา มีวิธีการมีการชี้แนะ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มี ไปศึกษากับลัทธิต่างๆ มาหัวทกกันชีวิตไปกับเขา มันเป็นเรื่องของปลอมทั้งนั้น หลอกหลวงทั้งนั้น เรื่องของโลกๆ มันก็อยู่กับโลก เรื่องของวิวัฏฐะก็อยู่กับวิวัฏฐะ เรื่องการปฏิบัติมานโลภก็มันก็อยู่ในโลกนี้ มันจะไปไหน มันก็อยู่ในเรื่องของโลกๆ หมดเลย

แต่พอตัวเองย้อนกลับมาชำระล้าง เห็นใหม่ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดวันนี้ เผยแผ่ธรรมะ แสดงธรรมจักร เสวยวิมุตติสุข สุขมาก สุขจน คุณิ เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติถึงจุดนี้แล้ว มันเป็นความลึกกลับมหัศจรรย์นะ ความคิดของเรา ความคิดเกิดดับของเรา เรายังไม่รู้ว่าความคิดเกิดดับอย่างไรเลย แต่เวลาเกิดปัญญาญาณขึ้นมา ปัญญาญาณที่เกิดจากมรรคญาณ มันลึกซึ้ง เพราะอะไร เพราะคนจะเข้าถึงฐานอันนี้ได้ มันจะต้องมีความเป็นสัมมาสมาธิมาก่อน พอมีสัมมาสมาธิมาก่อนแล้วมันออกใช้ปัญญาออกใช้การใคร่ครวญ ตั้งแต่ สักกายทิฎฐิ วิจิกิจฉา มันจะชำระล้างเข้ามาเป็นชั้นเป็นตอนเข้ามา ปัญญาที่ละเอียดๆ เข้าไปเหมือนกับปัญญาทางโลกเลย เห็นใหม่ คุณิ ผู้ที่อยู่ในระดับบริหาร เขาจะเข้าถึงความลับได้ลึกซึ้งมากกว่า ผู้ที่อยู่ตำแหน่งเล็กกว่าก็เข้าถึงความลับได้เล็กน้อย ความลับอันนี้เขาหาจากไหน ความลับนี้เขาก็หาจากทางการข่าวของเขา

นี่ก็เหมือนกัน เวลาปัญญามันเกิดขึ้นมามันจะทวนกลับ ความลับอะไร ความลับคืออวิชา ความลับคือรู้จักตัวมันเอง แล้วเวลาสติปัญญามันไล่ต้อนเข้าไปมันชำระล้างของมันเข้าไป นี่ไง มันลึกกลับซับซ้อน เวลาองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุข ขนาดองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ สร้างสมบุญญานิการมา เพื่อจะรู้สัตว์ขันธ์สัตว์ ก็ต้องเตรียมความพร้อมมาพอสมควร เวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เพราะตัวเองได้เข้าไปเผชิญกับกิเลส ต่อสู้กับกิเลสเอง แล้วมันจะสอนใครได้ จนทอดธุระเห็นใหม่ การทอดธุระนี้มันจะเห็นว่า ระหว่างปัญญาของโลก ที่องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตอนเป็นเจ้าชายสิทธัตถะไปเรียนกับเขา ศึกษาขนาดไหนนี่เห็นใหม่ มันเป็นไปได้ มันยอดเยี่ยม แต่เวลามันเกิดเป็นปัญญาทางธรรม ปัญญาทางธรรมนี้มันต่อเนื่องด้วยมรรคญาณด้วยศีล สมาธิ ปัญญา ที่มันจะเข้าไปชำระล้างกิเลส

แล้วเราจะไปบอกโลกเขาว่า ปัญญาของโลกเป็นปัญญายอดเยี่ยม ปัญญาที่ไม่ถึงที่สิ้นสุด ปัญญาของเขาเป็นปัญญาโลกียะ ปัญญาจากอวิชา แล้วถ้าปัญญาอย่างนี้มันเกิดอย่างไร แต่องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันก็รู้อยู่แล้ว เพราะเกิดขึ้นมาจากองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าไม่ได้เกิดขึ้นมาจากองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นพระพุทธเจ้า

ไม่ได้ แล้วเกิดขึ้นมาแล้วจะสอนเขาได้อย่างไร เห็นไหม ขนาดมีความพร้อมขนาดนั้น ยังทอดธุระเลย จนพรหมมานิมิตต์

แล้วจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างมา มันก็มีสหชาติ ความจริงมันเป็นอย่างนี้ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเทศนาว่าการเห็นใหม่ พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ พระอัครสาวก มันเป็นสหชาติ คือมันสร้างมา ต่างคนต่างสร้างมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็สร้างมาเป็นศาสดา พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะก็ปรารถนาเป็นอัครสาวก ถ้าจะเป็นอัครสาวกก็ต้องสร้างบุญญาธิการมา แล้วผู้ที่จะเป็นสหชาติได้ก็ต้องสร้างบุญญาธิการมาทั้งหมด

คำว่าสร้างมาคือ มันมีเหตุมา มันมีเหตุมีปัจจัยมาหมดแล้ว แต่ขณะที่รู้แล้ว ขณะเหตุปัจจัยมันส่งมาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปรารถนาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ มันมีเหตุปัจจัยส่งมาตลอด แต่ถึงจะส่งมาขนาดนั้นแล้ว เวลาจิตมันตรัสรู้ขึ้นมาแล้ว มันยังทอดธุระเลย เห็นไหม มันละเอียดอ่อนขนาดไหน

ทอดธุระเสร็จ สุดท้ายแล้วก็ออกเทศนาว่าการ ไปเทศน์อาพาธดาบสก่อน เพราะเคยไปอยู่อาศัยกับเขา เคยไปศึกษากับเขา เขาก็มีมานโลภี๋ยของเขา เขามีมานสมบัติ ก็จะไปสอนเขาก่อน อ้าว เขาก็ตายไปแล้ว เป็นการยืนยันว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้สอนคนตาย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนคนเป็น คนเป็นๆ คนที่มีกิเลส คนที่มีความทุกข์นี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนตรงนี้ แต่ไม่ได้สอนคนตาย

แล้วเวลาไปเทศนาว่าการเทวดาอินทร์พรหมละ เทวดาอินทร์พรหมไม่ใช่คนตายนะ คนตายไปแล้วไปเกิดเป็นเทวดาเป็นอินทร์พรหมนี่อีกกรณีหนึ่ง เพราะคนตายไปแล้วจิตมันเปลี่ยนสถานะเป็นอีกคนหนึ่ง จากมนุษย์เป็นเทวดา จิตดวงเดิมแต่สถานะแตกต่างกันไป แล้วไปสอนเทวดา เพราะเทวดาเขาเปิดกว้าง เขารับฟังเขาถึงสอนได้ แต่ถ้าเป็นมนุษย์เขาตายไปแล้วจะไปสอนเขา ถ้าไปเกิดบนพรหม เป็นพรหมปั๊บ มันเสวยสุขของเขา เขาไม่สนใจเขาไม่ฟังหรอก

นี่ไง เขาไม่ฟัง ถ้าไม่ฟังแล้วจะไปสอนเขาได้อย่างไร เพราะอะไร เพราะเวลาเกิดมรรคญาณ เกิดปัญญาขึ้นมา มันต้องเกิดขึ้นมาจากใจ ถ้าไปกรอกหูเขาไปเป่าหูเขา แล้วเขาไม่ฟัง เป่าหูเขา เขาก็คันหูด้วย นี่ก็เหมือนกัน พอจะเทศนาว่าการ ออาหารคาบส อุทกคาบส ก็ตายไปแล้ว ทีนี้จะเอาใครดี ปัญจวัคคีย์เห็นใหม่ ไปเทศน์ธรรมจักร พอเทศน์ธรรมจักร อัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม เทวดาอินทร์พรหมก็ส่งข่าวต่อๆ กันไปว่าจักรได้เคลื่อนแล้ว จักรได้เคลื่อนคือธรรมจักรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ได้แสดงธรรมออกมา จักรนี้ มรรคญาณมันได้ชำระล้างใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจนเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาแล้ว รู้แต่เฉพาะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รู้อยู่ในหัวใจใจ เวลาแสดงธรรมออกมานี้มันเป็นกิริยาใช้ใหม่ ทเวเม ภิกขเว ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ แล้วให้เสพในทางสายกลาง

ทางสายกลางคืออะไร งานชอบ เพียรชอบ นี่คือทางสายกลาง มรรค ๘ คือทางสายกลาง เกิดกิญจญาณ เกิดสังขญาณ เกิดสังขจะความจริงขึ้นมาในใจของเรา เราถึงปัญญาตนเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะมันแสดงออกไปนี่มันมีพยาน มีผู้รับเสียง มันบันทึกใจ บันทึกเข้าไปในหูของปัญจวัคคีย์ บันทึกแล้วเทวดามาได้ยินได้ฟังร่วมด้วยเห็นใหม่ ส่งข่าวต่อๆ ไป ทั้งๆ ที่มันเกิดในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อน เพราะเกิดความจริงอันนั้น ถึงได้แสดงธรรมจักร แสดงธรรมจักรคือประสบการณ์ คือสังขจะความจริงในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ เทวดาอินทร์พรหมส่งข่าวต่อๆ กันไปเลย ดีใจมาก

พวกเราเป็นไข้ พวกเราเป็นคนป่วย ถ้าไม่มียานี่เราก็รอวันตาย ถ้าไม่มีธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คนเกิดมานะจะประพตติปฏิบัติขนาดไหนก็ตายไปอย่างนั้น ตายไปด้วยการประพตติปฏิบัติ ก็ตายไปด้วยฤทธิชีไพรัง ตายไปก็เกิดเป็นพรหม ถ้าทำสมาธิได้มันก็ยังเวียนตายเวียนเกิดในวัฏฏะไง เพราะทำสมาธิเห็นใหม่ ทำฌานสมาบัติ ก็ไปเกิดเป็นพรหม เพราะมันเป็นขั้นหนึ่งในเวลาเข้าสมาธินี้ มันก็เวียนตายเวียนเกิดไปอย่างนั้น เพราะอะไร เพราะมันเป็นเรื่องของฌานโลกีย์ เห็นใหม่ เพราะมันไม่มียา

เวลาเราประพตติปฏิบัติ เราเจ็บไข้ได้ป่วย เราต้องการรักษา ถ้าไม่มียารักษาเราก็เวียนตายเวียนเกิดในวัฏฏะนี้ แต่ในปัจจุบันมันมียาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ

เจ้า เป็นสังฆกรรมอันนี้ สังฆกรรมอันนี้ ถ้าเราทำของเราขึ้นมาได้ เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรม รื้อสัตว์ขนสัตว์มาอีก ๔๕ ปี วางศาสนาไว้ จนปัจจุบันนี้ ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ยังคงทันสมัย

ในสมัยพุทธกาล ถ้ามีความทุกข์ก็คือความทุกข์อย่างนี้ ในสมัยปัจจุบันก็ยังคงคือความทุกข์อย่างนี้ แต่ในสมัยปัจจุบัน เห็นไหม เรื่องของวิทยาศาสตร์มันเจริญขึ้นมา สิ่งต่างๆ เห็นไหม ด้วยวิทยาศาสตร์ด้วยการค้นคว้า เพื่อการดำรงชีวิตเห็นไหม สิ่งต่างๆ นี้เกิดขึ้นมา เราก็หลงตื่นตื่นไปกับวิทยาศาสตร์ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ได้แสดงไว้หมดแล้วนะว่า ต่อไปในอนาคตกาลจะเกิดฝนเหล็ก ต่อไปข้างหน้าจะเดินถนน ส่วนพวกผู้ดีจะเดินในตรอกซอย เพราะอยู่กับเขาไม่ได้ไง

ต่อไปอนาคตข้างหน้า ระเบิดจะพลอย น้ำเต้าน้อยจะจมน้ำ คุณงามความดีจะไม่มีใครยกย่อง น้ำเต้ามันจะจมน้ำ ไอ้ระเบิดมันจะพลอย เห็นไหม นี่ไง หัวใจของคนมันต่ำทรามลง สมัยพุทธกาล เห็นไหม การได้เกิดในสมัยพุทธกาลนั้นทุกคนปรารถนาเห็นไหม ถ้าบอกว่าสมณชีพราหมณ์นี้เขาจะเคารพบูชาเลยนะ เพราะสมณชีพราหมณ์นี้ไม่แข่งขันกับทางโลกแล้ว แต่เราอยู่กับโลก เรายังมีการทำธุรกิจการค้า เรายังซื้อขาย แลกเปลี่ยน เราอยู่กับโลก เห็นไหม นี่เป็นบุคคลประเภทหนึ่ง

ถ้าเป็นสมณชีพราหมณ์นี้เขาจะยกย่อง เพราะอะไร เพราะพวกนี้เขาถือศีลของเขา เขาดำรงชีวิตเพื่ออยู่เท่านั้น เขายกย่องของเขา เพราะเขาไม่เบียดเบียนใคร สิ่งต่างๆ เหล่านี้ เพราะอะไร เพราะสิ่งนี้มันเป็นสมัยที่ว่ากระเบื้องก็จมน้ำ น้ำเต้าก็ลายน้ำ เป็นปกติใจ แต่ในสมัยปัจจุบันนี้ พระพุทธเจ้าพยากรณ์ไว้หมดแล้ว สิ่งที่เป็นวิทยาศาสตร์ก็เหมือนกัน ต่อไปจะมีฝนเหล็ก มีอะไรต่างๆ ถ้าเป็น ๒,๐๐๐ กว่าปีที่แล้วพูดก็ยังไม่เข้าใจ เห็นไหม สิ่งที่เราช่วยเหลือตัวเองได้ สิ่งที่เราคิดของเราขึ้นมาเองได้ สิ่งต่างๆ ที่เราทำ เพื่อความสุขสบายของเราได้ เราก็มั่นใจว่าเรากำลัง เราคิดว่าเรามีปัญญา เราก็มั่นใจว่าเราเป็นคนทันสมัย แต่มันไม่ทันสมัยนะ มันให้กิเลสช็อคมาตลอด ถึงจะมีปัญญา กิเลสมันก็ชี้หัวใจเรามาตลอด อ้าว ใช้ปัญญาไป คิดพิจารณาของเราไป ค้นคว้าของเราไป เพื่อประโยชน์เพื่อความสุกค้นคว้าของเราไป ก็ค้นกันไปจนตาย ตายแล้วตายแล้วเห็นไหม

คูสิ ปัญญาทางโลกที่เขาต่อยอดกันมา ตั้งแต่ นักวิทยาศาสตร์คิดค้นขึ้นมา ก็ต่อ ยอดกันมา พัฒนาของเราขึ้นมา แล้วก็พัฒนาจนโลกมันจะบรรลี่ยอยู่แล้ว แล้วมันเอาตัว ไปไหนกันล่ะ แต่เราเกิดมากับโลกนะ เราเกิดกับโลกเราก็อยู่กับโลก แต่อยู่กับโลก สิ่งนี้ เราเกิดมาแล้ว คูสิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดขึ้นมาวันนี้ โลกธาตุห้วนไหว เวลาตรัสรู้ขึ้นมาก็โลกธาตุห้วนไหว เวลาบรรลุนิพพานขึ้นมาแล้วเห็นไหม ฟันออกไปจาก โลก ฟันออกไปจากวัฏฏะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย ในสวน ถึง พยายามประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เพื่อเอาตัวขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้รอดมา ได้ รอดมาได้ไม่ใช่รอดเปล่า รอดมาแล้วยังวางธรรมและวินัยไว้ ยังรู้สัตว์ขันธ์สัตว์ จะ จุกกระชากลากพวกเราชาวพุทธ ออกไปจากกิเลสตัณหาทะยานอยาก จะจุกกระชากลาก ชาวพุทธออกไปจากวัฏฏะ แล้วเราเกิดเป็นชาวพุทธ เกิดมาในพุทธศาสนา วันนี้เป็นวัน สำคัญด้วย วันนี้เป็นวันวิสาขบูชา พระพุทธเจ้าเกิดวันนี้ ตรัสรู้วันนี้ จนเผยแผ่ธรรมมา ๔๕ ปี แล้วปรินิพพานก็วันนี้

แล้วเราล่ะ เราเกิดมาตั้งแต่วันไหน แล้วปัจจุบันนี้ วันนี้เป็นวันสำคัญทางพุทธ ศาสนา เราจะมีปัญญาของเราไหม ถ้าเรามีปัญญาของเรา ปัญญาของโลกนั้น องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าได้ค้นคว้ามาหมดแล้ว เวลาวางไว้ตั้งแต่สมัยพุทธกาล พยากรณ์ เอาไว้แล้ว ว่าต่อไป จะเป็นอย่างนั้นๆ แล้วเดี๋ยวนี้ พระไตรปิฎกมันยืนยันได้ นะ ไป ค้นคว้าในพระไตรปิฎก สิ่งนี้มีอยู่หมดแล้ว พระพุทธเจ้าพูดไว้หมดแล้ว มันไม่มีอะไรนำ ตื่นเต้นเลย พระพุทธเจ้าพยากรณ์ไว้ตั้งแต่ ๒,๐๐๐ กว่าปี

แต่พอมองเห็นของเรา เราก็ว่าเราทันสมัยไง ทันสมัยจนลืมนิพพานนะ จนมองข้าม สัจจะความจริง พอมองข้ามสัจจะความจริงไป เห็นไหม ในการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ก็ อาศัยเล่าให้กลว่าตัวเองมีปัญญา ตัวเองมีความรู้ ศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมา สัมพุทธเจ้า ก็ศึกษามาแต่เปลือกๆ ไปจำมาได้ คูในปัจจุบันนี้ เราไปทางตะวันตกกัน ไป ศึกษากัน เห็นไหม แล้วก็เอาแต่ปัญญาขะมา ปัญญาจริงๆ เขาไม่ให้ไง เรื่องกรณีวิทยา ต่างๆ เขาศึกษากันในกลุ่มของเขา เขาไม่ให้เอาออกมาหรอก เราได้แต่ขะมา ได้แต่สิ่งที่ เขาทิ้งแล้ว

นี่ก็เหมือนกัน มีการศึกษาแล้วมาศึกษาธรรมะ ศึกษาธรรมะก็ได้แต่เปลือกมา มันเป็นกิริยาที่พระพุทธเจ้าสอนไว้ พระพุทธเจ้าบอกไว้แล้วใช่ไหม งานชอบ เพียรชอบ ระลึกชอบ ดำริชอบ ชอบเป็นอย่างไร แต่เวลาเราชอบคือเราชอบใจใจ เอ้อ สบาย สบาย มันทุกข์มันยากมันสบาย อย่างนั้นมันไร้เดียงสา เพราะอะไร เพราะสังขารไม่เป็นอย่างนี้ สังขารมีสติ มีสมาธิ มีกำลัง พอมีกำลังขึ้นมา มันเกิดปัญญาขึ้นมา ปัญญา มันทวน กระแสกลับขึ้นมา นี่คือนิพพานขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัญญาในพุทธศาสนา

มันไม่ใช่ปัญญาอย่างวิทยาศาสตร์ ปัญญาอย่างที่เราคิด ปัญญาวิทยาศาสตร์คือปัญญาเกิดจากโลกนะ เกิดจากโลกทัศน์ เกิดจากพลังงาน เกิดจากจิต พอเกิดจากจิตขึ้นมา นี่เพราะอะไร เพราะจิตของเรามันมีวิชา พระอนาคามี ขณะใช้ปัญญาของพระอนาคามี พระอนาคามียังมีวิชาอยู่ พระอนาคามียังติดข้องในหัวใจ พระอนาคามีใช้ปัญญาก็ยังเป็นปัญญาของกิเลสอยู่เลย เพราะมันมีวิชา มันมีมารอย่างละเอียดอยู่ในหัวใจ มันจะสะอาดบริสุทธิ์ไปไม่ได้

แล้วอย่างปัจจุบันนี้ เราเป็นปุถุชนคนหนาด้วยกิเลส แล้วมาศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมไว้ เวลาธรรมจักรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเคลื่อนไปแล้วนะ เวลาธรรมจักร เห็นไหม มรรคญาณเกิดในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่โคนต้นโพธิ์นั้นแล้ว ทำลายอวิชชา ทำลายพญามาร จนมารร้องไห้ มารจะคอยตามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตลอด ให้นิพพานเกิด นิพพานเกิด ขวนขวายน้อยเกิด เพราะอะไร

เพราะมันได้ตายจากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป แล้วมันตามมาตลอด จะอาราธนาให้นิพพานๆ ตลอดไปเลย เห็นไหม เวลาสุดท้ายเสียใจไปบอกนางคันทานางอรดีว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหลุดมือเราไปแล้ว นางคันทานางอรดีก็บอกว่า พ่อไม่ต้องเสียใจ เดี่ยวจะไปช่วยวนจะไปกล่อมให้กลับมาไง ขนาดพ่อยังเอาไม่อยู่ แล้วลูกมันจะมีปัญญาอะไร จะมาให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลับไปอยู่ในวิญญูะ มันเป็นไปไม่ได้หรอก สิ่งต่างๆ เห็นไหม เรื่องของมาร เรื่องของโลก เรื่องของปัญญา

เรื่องปัญญาโลกๆ มันก็เป็นสภาวะแบบนั้น แล้วทีนี้พอเราไปศึกษา ก็ศึกษาแต่สิ่งที่เป็นกิริยา เห็นใหม่ เวลาธรรมจักรในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเคลื่อนไหวแล้ว เวลาแสดงธรรมจักรมา แหม นักวิชาการนะ โอ้โฮ ธรรมจักรนี้ศึกษาได้หมดละ โอ้โฮ รู้หมดเลย ธรรมจักรนี้อ่านแล้ว ๕๐๐ รอบ โอ๊ย ได้ทำการวิจัยหมดแล้ว แต่มันเป็นกระดาษนะ มันเป็นทฤษฎีนะ ส่วนธรรมจักรนั้น สตินี้ สติเป็นอย่างไร สัญญา สัญญาเป็นอย่างไร สิ่งที่เกิดขึ้นมา ความจริงมันไม่ใช่ความจำ ความจำนั้นจำได้เป็นปฏิกายหมาย ป้ายทาง มันเป็นเรื่องบอกใจใหม่

คูลี คนจะตีเหล็ก ศึกษาวิชาตีเหล็กมาหมดเลยนะ แต่ไม่เคยหยิบก้อนเลย มันเป็นไปได้ ช่างตีเหล็กเขาตีเหล็กของเขานะ เขารู้จังหวะของเขา เขาคำนวณของเขา เหล็กของเขา มีคของเขา สิ่งประดิษฐ์ของเขาจะออกมาสวยงามหมดเลย โอ้เราก็ศึกษานะ ต้องตีนะ ต้องยกแขนขึ้นนะ ต้องตีลงไป มันเป็นการจินตนาการ เป็นไปไม่ได้เลย นี่ไง เราจะบอกว่า สิ่งที่ประพฤติกฎปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบันนี้ เพราะเราเชื่อมั่นว่าเรามีปัญญากัน ใจเดียวนี้วิทยาศาสตร์เจริญใจ จะศึกษาธรรมะก็ต้องศึกษาเป็นวิทยาศาสตร์สิ

พุทธศาสน์มันสูงกว่าวิทยาศาสตร์หลายร้อยหลายพันเท่า วิทยาศาสตร์เดี๋ยวนี้ยังพิสูจน์โลกไม่ได้เลย แล้วออกไปนอกโลกกันนะ ในโลกเรานี่ ภายใต้โลกนี้ เราก็กัง พิสูจน์ไม่ได้ ในปัจจุบันนี้ ยังมีชีวิตใหม่ๆ ยังมีสัตว์ใหม่ๆ ที่วิทยาศาสตร์ไม่ได้จับบันทึกไว้อีกมากมายมหาศาลเลย วิทยาศาสตร์พิสูจน์อะไร ถ้ามีใครคนใดทดสอบมาแล้วคนหนึ่ง แล้วอีกคนหนึ่งพิสูจน์แล้วตรวจสอบได้ เห็นได้เหมือนอย่างนั้น ก็ว่าเป็นวิทยาศาสตร์ มันเป็นเรื่องเท่านั้นเอง

แต่ถ้าเราเป็นทุกข์ละ เวลาทุกข์ของแต่ละบุคคลมันไม่เท่ากัน เวลาทุกข์ของแต่ละคนมันก็แตกต่างกัน แล้วเวลาไปยึดมั่นถือมั่นของใจมันก็แตกต่างกัน แล้วเวลาคนเกิดคนตาย อำนาจวาสนาบารมีของคนก็แตกต่างกัน สิ่งต่างๆ แตกต่างกันหมดเลย แล้วเอาวิทยาศาสตร์ที่ไหนพิสูจน์ละ

พุทธศาสน์นะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา จะรู้สัตว์ชั้นสัตว์ ก็เล็งญาณดูหัวใจของคนว่ามันมีกำลังไหม มีปฏิภาณไหวพริบไหม ถ้ามีกำลังขึ้นมา คำว่ามีกำลังหมายถึงว่าเราสร้างนะ มันสร้างกำลังมาเป็นพละ ในสัม

โพชนงค์เห็นใหม่ เกิดพละขึ้นมาอินทรีย์แก่กล้า แล้วอินทรีย์แก่กล้ามาจากไหน อินทรีย์แก่กล้ามันก็มาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ได้สร้างมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขยเห็นใหม่ อินทรีย์แก่กล้าปี๊บจะเป็นศาสดา พระสารีบุตรพระโมคคัลลานะ ที่ปรารถนาจะเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายเบื้องขวา เขาก็ต้องสร้างบุญญาริการมาเห็นใหม่

พระโมคคัลลานะพระสารีบุตร ตั้งแต่ไปฟังพระอัสสชิมา แล้วเวลาเข้ามาหาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ไง พระอัครสาวกเบื้องซ้ายเบื้องขวาของเรามาแล้ว อัครสาวกเบื้องซ้ายเบื้องขวา ขนาดยังไม่ได้บวชเลย เพราะเขาสร้างของเขามา เขาทำของเขา มา สิ่งที่เขาสร้างมา สิ่งที่เขาทำมา แล้วมันพัฒนาการหัวใจของมันมา เวลามันมีสติปัญญาขึ้นมา มันมีกำลังของมัน มันจะย้อนกลับขึ้นมาเห็นใหม่

การประพฤติปฏิบัติของเรา เราจะต้องพิสูจน์ตรวจสอบใจ ถ้าใจเรามีสติปัญญาขึ้นมา มันจะย้อนกลับมาที่ใจของเรา ใจของเราที่มันมีสัมมาสมาธิ แล้วมันย้อนกลับขึ้นมา ขุดคุ้ยใจ ขุดคุ้ยหากิเลสณะ เวลาจิตสงบ โอ้โฮ ความสงบความว่าง นิพพาน แล้วก็ติดสมาธิ ถ้าติดสมาธิ พระพุทธเจ้าไม่ปรารถนา เวลาพระพุทธเจ้าเทศนาว่าการ คุรุหัสถ์ อนุปุพพิกตา ตั้งแต่ให้เสียสละทาน ที่เราเสียสละทานกันอยู่นี้ เสียสละทานขึ้นมาเพื่ออะไร

เสียสละทานขึ้นมาเพื่อพัฒนาใจใจ ถ้าใจไม่มีความเชื่อ ของในกระเป๋ เงินของเรา เราจะดึงออกมาแล้วจะให้คนอื่นไปได้อย่างไร มันต้องมีความอยากให้ใช้ใหม่ มันต้องมีความพอใจ นี่เสียสละทาน อนุปุพพิกตา เสียสละทานแล้วได้อะไร ก็ได้สวรรค์ ถ้าได้สวรรค์ขึ้นมาแล้วแต่เอ็งก็ต้องตาย ถ้าเอ็งต้องตาย เสียสละทานขึ้นไปแล้ว ให้เอ็งไปเกิดสวรรค์แต่เอ็งไม่ยอมไป เอ็งก็ถือเนกขัมมะ เห็นใหม่ นี่จิตใจมันมีความพร้อมของมัน เพราะเราเสียสละทาน แล้วเราได้ฟังเทศนาว่าการใช้ใหม่

พอมีความพร้อมขึ้นมา พระพุทธเจ้าจะเทศน์อริยสัจเลย เกิดเป็นทวดคามันก็ทุกข์ เกิดเป็นสังข์ก็ทุกข์ เห็นใหม่ ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง เอ็งต้องการความทุกข์ใหม่ ถ้าไม่ต้องการความทุกข์ ทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ ควรละคือ ละตัณหา ทะยานอยาก ทุกข์มันเป็นสังข์จะ ทุกข์มันเป็นความจริง แต่โอ้ความต้องการความปรารถนา โอ้ความขบไส นี่คือสมุทัย นี่คือตัณหาทะยานอยาก ทุกข์ควรกำหนด สมุทัย

ควรละ ละด้วยอะไร ละด้วยมรรคญาณ แล้วถ้ามรรคญาณชำระล้างขึ้นมา มันเกิดอะไร เกิดนิโรธ นิโรธะ นิโรธอย่างไร นิโรธคือการดับทุกข์ ดับทุกข์ทั้งหมดเลย เห็นใหม่ เกิดนิโรธะ นิโรโธ โหติ สิ่งต่างๆ เกิดขึ้นมาเพราะนิโรธ

นี่ไงสิ่งต่างๆ นี่พระพุทธเจ้าเทศนาว่าการ พระพุทธเจ้าได้วางธรรมและวินัยไว้ เห็นใหม่ เวลาพูดถึงคันถธุระ วิปัสสนาธุระ คันถธุระเห็นใหม่ สิ่งต่างๆ ที่ทำเพื่อความมั่นคงของศาสนา จึงมีการศึกษาการคันถวิภา เพื่อทำการวิจัยในพระพุทธศาสนา แต่ วิปัสสนาธุระนั้น ให้วิจัยตัวเองให้ได้ก่อน ถ้าวิจัยตัวเองให้ได้แล้วนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพียงองค์เดียวนะ เวลาพ้นจากกิเลสไปองค์เดียวเห็นใหม่ เป็นครูของเทวดาต่างๆ สั่งสอนเขามาได้หมดเลย นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาได้ เราจะพ้นทุกข์ได้ เราจะชำระกิเลสของเราได้ ถ้าเราชำระกิเลสของเราได้ นี่ไง สัจธรรม นี่ไง คุณค่าของธรรมะ ถ้าใจมันปฏิบัติถึงธรรม ถึงมีสติ มีสมาธิ มีปัญญาณะ สติธรรม ปัญญาธรรม ถ้าปัญญาธรรมเกิดขึ้นมา ธรรมยังมีอย่างหยาบมีอย่างละเอียดเกิดขึ้นมา

นางวิสาขา ปรารถนาเป็นมหาอุบาสิกา เป็นโสดาบันตั้งแต่อายุ ๗ ขวบ แล้วก็ เป็นพระโสดาบันตลอดไป นี่ไงอำนาจวาสนาบารมีของคน เป็นพระโสดาบันจนตายไปเลย แต่เวลาพระอานนท์เห็นใหม่ เป็นพระโสดาบันมา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมอยู่ พระนาคิตะ พระอะไรต่างๆ เป็นผู้อุปัฏฐาก สุดท้ายอุปัฏฐากแล้วก็เปลี่ยนเวรกันเปลี่ยนเวรกัน จนสุดท้ายสงฆ์ประชุมกัน บอกให้พระอานนท์เป็นผู้อุปัฏฐากตลอดไป ท่านเป็นพระโสดาบันนะ

เวลาจะไปอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ขอพรจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า ถ้าไปเทศน์ที่ไหน ที่ไม่ได้ยินได้ฟัง ต้องมาเทศน์ให้ตัวเองฟังด้วย ถ้าเวลารับกิจนิมนต์ต่างๆแล้ว ต้องให้ได้ไป แล้วเวลาของที่เขาได้มา อย่างเช่นผ้า อามิส ปัจจัยเครื่องอาศัยต่างๆ ห้ามให้พระอานนท์ พระพุทธเจ้าถามหมด เหตุผลเพราะอะไร เหตุผลเพราะถ้าได้ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แล้วมาถวายพระอานนท์ เขาจะคิดว่าพระอานนท์อุปัฏฐากพระพุทธเจ้าเพื่อลาภสักการะ แล้วกิจนิมนต์ล่ะ กิจนิมนต์ถ้าเกิดว่าข้าพเจ้าไปอุปัฏฐากอยู่ ถ้าเวลาเขามานิมนต์ แล้วพระอานนท์รับไว้ แล้วมาบอกพระพุทธเจ้า ถ้าพระพุทธเจ้าไม่ไป เขาจะหาว่าพระอานนท์ไม่ได้อุปัฏฐากพระพุทธเจ้าจริง

ถ้าไปเทศนาว่าการกันแล้ว ให้อีกกลับมาเทศน์ให้ตัวเองฟังด้วย เพื่อเหตุใด ถ้าเขาพูดถึงผู้ที่เป็นชาวพุทธ เขาจะบอกว่าพระอานนท์เป็นผู้ปฏิบัติพระพุทธเจ้า แล้วพระพุทธเจ้าพูดอะไรพระอานนท์ก็ไม่รู้เรื่อง พระพุทธเจ้าเทศน์ที่ไหนก็ไม่เข้าใจ พระอานนท์เป็นผู้ที่ไม่ชวนขวย ไม่ดูแลองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยหัวใจ เห็นไหม นี่ขอไว้

นางวิสาขาที่เป็นพระโสดาบันนะ เพราะพอใจในความเป็นโสดาบัน ก็ตายไปพร้อมโสดาบัน นี่คืออำนาจวาสนาของคนที่มีสร้างมาแล้วปรารถนา แรงปรารถนานี้ได้ผลมากน้อยแค่ไหน พระอานนท์ก็เป็นพระโสดาบันเหมือนกัน อุบัติญาณองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ เป็นพระโสดาบันเพราะละสักกายทิฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส ละสังโยชน์ ๓ ตัวเห็นใหม่ ถ้าเป็นปุถุชนนี้มันจะจับประเด็นไม่ถูก มันจะออกไปเรื่องโลกียะ เรื่องโลก เรื่องวิทยาศาสตร์ เรื่องความรู้ของโลก เรื่องผู้มีปัญญา

แต่ด้วยความที่เป็นพระโสดาบัน พระโสดาบันนี้พาดเข้ากระแส พอพาดเข้ากระแสเห็นใหม่ พอจิตมันละสักกายทิฐิ มันละจากโลกเข้าสู่ธรรม พอเข้ากระแส แต่มันยังมีเห็นใหม่ โสดาบัน สกิทา อนาคา มันยังมีอุปาทาน มันมีสังโยชน์ มีมานะ มานะ ๕ เห็นใหม่ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา สังโยชน์อันละเอียด มันมีอยู่ในหัวใจ นี่คือความรับข้อมูล สิ่งที่มีมันมีสถานะ เหมือนมีภาชนะที่รองรับข้อมูลได้เห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการกลับมาแล้วพูดให้พระอานนท์ฟัง พระอานนท์จำได้หมดเลย

พระอานนท์เป็นพหูสูต พระอานนท์เป็นเอตทัคคะตั้ง ๕ ข้อ ๑. เป็นยอดผู้อุบัติจากพระพุทธเจ้าเป็นผู้มีปัญญามาก มีถึง ๕ เอตทัคคะ พระอานนท์เป็นพระโสดาบันแล้วอุบัติจากอยู่นะ จาธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ แต่ตีความธรรมะนั้นนั้นไม่แตก เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน มารก็มาคลอใจตลอด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์ โดยนัยว่า เราตถาคต ถ้าจะอยู่อีกกับหนึ่งก็อยู่ได้ พระพุทธเจ้าจะปรารถนาอยู่อีกก็อยู่ได้ บอกพระอานนท์มาถึง ๑๖ หน แต่พระอานนท์คิดไม่ออกคิดไม่ได้ ถึงสุดท้ายแล้ว มารก็นิมนต์ตลอด จนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า มารเอ๋ย เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ของเรา ยังไม่สามารถกล่าวแก้คำปราชัย คือยังไม่เข้มแข็ง เราจะไม่ยอมปรินิพพาน มารก็นิมนต์

มาตลอด จนสุดท้าย บอกให้พระอานนท์อาราธนา ถ้าอาราธนาะ เราจะปฏิเสธเธอถึง ๒ หน หนที่ ๓ เราจะรับอาราธนาของเธอ แต่เธอไม่นิมนต์เราเลย แล้วพอถึงเวลา พอปลงอายุสังขารแล้วโลกธาตุนี้หวั่นไหวหมด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า นี่ไงอำนาจวาสนาของคน อำนาจวาสนาของผู้มีบุญไง เวลาเกิดก็โลกธาตุหวั่นไหว เวลาตรัสรู้ก็โลกธาตุหวั่นไหว ปลงอายุสังขารนี้โลกธาตุหวั่นไหว เวลาเกิดมานี้โลกธาตุหวั่นไหว ภาพเทวilocอยู่บนพรหมโลกธาตุหวั่นไหว ความสันตะเสนมันไปถึงพรหม ก็เลยลงมาขอคูเจ้าชายสิทธัตถะจากพระเจ้าสุทโธทนะ แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปลงอายุสังขารเห็นใหม่ พอโลกธาตุหวั่นไหว พระอานนท์เห็นความหวั่นไหว ความแปรปรวนของโลก ก็ไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย

“สิ่งไม่เคยมีไม่เคยเป็น ก็เป็นแล้ว มันเป็นเพราะเหตุใด”

“อานนท์ สิ่งต่างๆ นี้ หนึ่ง เวลาพระพุทเจ้าเกิด พระพุทเจ้าตรัสรู้ พระพุทเจ้าปลงอายุสังขาร โลกธาตุจะหวั่นไหว”

พระอานนท์รู้ทันทีเลยว่า พระพุทเจ้าปลงอายุสังขารแล้ว คุณเข้าเลย อาราธนาให้อยู่ เห็นใหม่ เพราะความจริง ใจมันก็อยากให้อยู่นั่นแหละ อยากให้มีคนสอน นี่พระโสคาบันนะ พระโสคาบันยังต้องมีคนตั้งคนสอนอยู่เห็นใหม่ แล้วเสียใจมากเวลาพระพุทเจ้าจะปรินิพพาน พระอานนท์ร้องไห้ พระพุทเจ้าถามว่า อานนท์ไปไหน อานนท์ไปเกาะอยู่ที่กลอนประตูหน้าต่างร้องไห้ให้อยู่ เรียกอานนท์มา เรียกอานนท์มา อานนท์ เราบอกเธอแล้วไม่ใช่หรือ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายก็ต้องดับเป็นธรรมดา แม้แต่ถาคตก็ต้องปรินิพพานใช่ไหม เธอไม่ต้องเสียใจไป เพราะเธอได้ทำบุญกุศลไว้มากนัก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านิพพานไปแล้ว อีก ๓ เดือนข้างหน้า เขาจะมีการสังคายนา เธอจะได้เป็นพระอรหันต์วันนั้นเห็นใหม่

พระอานนท์ยังคงเป็นโสคาบันอยู่นะ นี่พูดถึงพระอานนท์ เวลาพระพุทเจ้านิพพานไปแล้ว ก็พยายามค้นคว้า พยายามภาวนา พยายามใช้จิตของเราย้อนกลับ ทวนกระแสกลับมา เห็นใหม่ มันต้องมีบุญด้วย มีบุญอำนาจวาสนา แต่ทำไมนางวิสาขาเป็นพระโสคาบันแล้วตายไปพร้อมพระโสคาบันละ ทำไมพระอานนท์ไม่พอใจกับความเป็น

พระโศคบันลัะ ทำไมพระอานนที่ต้องการสิ้นกิเลสละ ก็ย้อนกลับ ด้วยการที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์ไว้ เห็นใหม่ ว่าอีก ๓ เดือนข้างหน้า เธอจะได้เป็นพระอรหันต์

มันก็บอกว่าพຽ່งนี้สังคายนา พຽ່งนี้มันจะได้เป็นๆ อย่างนั้นจิตมันส่งออกเห็นใหม่ แล้วก็ โอ้อโฮ เหนื่อยมาก ผู้ภาวนาที่ใช้ปัญญาจะเข้าใจว่าการใช้ปัญญา มันจะมีความเหนื่อยมาก ทุกข์มากขนาดไหน พอเหนื่อยมากก็ขอเอนหลัง เห็นใหม่ พอเอนหลังมันปล่อย มันปล่อยจากการตั้งใจใจต่างๆ เห็นใหม่ มันปล่อยเข้ามา ความตั้งใจใจที่คาดหมาย จากคำพยากรณ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ความตั้งใจใจในปัจจุบันมันอีกเรื่องหนึ่ง เวลาปล่อย พระพุทธเจ้าบอกว่า จะได้เป็นพระอรหันต์วันนั้น ก็เลยมีความตั้งใจใจออกไปจากคำพยากรณ์นั้น

เวลาปล่อยคำพยากรณ์นั้น เอ้อ จะพัก มันก็เข้ามามีอิสระในตัวของตัวเอง พอเข้ามาถึงความอิสระของตัวเอง จิตมันพยายาม มีความตั้งใจใจกับในตัวจิตนั้น อย่างที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ เวลาอาสวัภยญาณที่เกิดขึ้นมาทำลายอวิชชา นี่ไง พอความตั้งใจใจนี้ย้อนกลับมา เข้ามาถึงในใจของพระอานนที่ เห็นใหม่ พระอานนที่ชำระกิเลสขาดทันทีเลย นี่ไง ความจริงมันเป็นความจริงอย่างนี้ ความจริงไม่ใช่ที่ว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้พยากรณ์ไปแล้ว เห็นใหม่

พยากรณ์มันเป็นความจำ ความจำมันก็เป็นอาการของใจ มันไม่ใช่ตัวใจ ความจำเห็นใหม่ แล้วจำธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาก็ทั้งหมด แล้วก็เข้ามา เวลาจะเทศนาว่าการ จะไปสอนนางภิกษุณีก็ไม่กล้าไป เวลาถึงเวรที่ต้องสอนพระภิกษุณีก็ไปนิมนต์พระกัสสปะไปเทศน์แทน เพราะอะไร เพราะภิกษุณีเป็นพระอรหันต์เยอะเยอะไป ถ้าเราที่มีความรู้ของโศคบันลัะ แล้วจะไปสอนไปเทศนาว่าการให้พระอรหันต์ฟัง มันก็เท่ากับเอามะพร้าวไปขายสวน ชาวสวนเขาปลูกได้ดีกว่าเรา ชาวสวนเขาดูแลได้ดีกว่าเรา แล้วจะเอามะพร้าวไปขายเขา เขาไม่เอาหรอก

นี่ก็เหมือนกัน เวลาพระอานนที่จะไปเทศนาว่าการ ก็ต้องนิมนต์พระกัสสปะไปเห็นใหม่ แต่เวลาตัวเองมาพิจารณาจนถึงที่สุดแล้ว เวลามันชำระกิเลส มันขาดออกไปเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา เห็นใหม่ สิ่งนี้มันเป็นอำนาจวาสนาของใจใหม่ ถ้าใจมีอำนาจ

วาสนาของใจขึ้นมาเห็นใหม่ สิ่งนี้ก็เกิดขึ้นมา ถ้าสิ่งนี้เกิดขึ้นมา เกิดขึ้นมาจากอะไร เกิดขึ้นมาจากความตั้งใจของเรา

เวลาเราตั้งสติขึ้นมา เราทำสมาธิของเราขึ้นมา ทำขึ้นมาเพื่อใจของเรา เวลาประพฤติปฏิบัติพรหมจรรย์นะ ไม่ใช่เพื่อใครทั้งสิ้น ครูบาอาจารย์ของเราท่านอยู่ป่าอยู่เขา เวลาอยู่ป่าอยู่เขา เราก็ประพฤติปฏิบัติของเราเพื่อเรา เพื่อใจของเรา ถ้าเพื่อใจของเราเนี่ย มันย้อนกลับมาไม่ใช่เพื่อใคร ถ้าเพื่อคนโน้นเพื่อคนนี่เห็นใหม่ ปฏิบัติพรหมจรรย์มาจะไปแก้คนโน้น คนโน้นกำลังหลงใหญ่ คนโน้นกำลังไม่เข้าใจธรรมะ ไม่มีทาง มันเป็นไปได้

ทิวฐิของคน ความเห็นของคน อำนาจวาสนาของคน เวลาเราชำระกิเลสแล้ว เวลาจิตมันพ้นจากกิเลสไปเห็นใหม่ มันเป็นจริตินิสัย อยู่ที่สายบุญสายกรรมที่จะทำประโยชน์กับโลกได้มากน้อยแค่ไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังปรารถนามารื้อสัตว์ชนสัตว์เลย เวลาพระอัญญาโกณฑัญญะเห็นใหม่ เป็นสงฆ์องค์แรก แล้วไปเอาแค่พระปฐมมณฑานีบุตรองค์เดียว เป็นหลาน ก็เอาหลานมาบวช แต่เลิกในทางเทศนาว่าการ เห็นใหม่ เลิศมาก

แต่ตัวเองเห็นใหม่ พอเสร็จแล้วเข้าป่าไปเลย ไม่ได้สอนใครเลย พระอัญญาโกณฑัญญะอยู่ในป่าในเขาตลอดจนะ เป็นพระอรหันต์เห็นใหม่ เวลาพระโมคคัลลานะพระสารีบุตร เพราะสร้างมาเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา เป็นมือซ้ายและมือขวาที่เผยแผ่ธรรมมา พระโมคคัลลานะนี้ช่วยเหลือไว้มากในเรื่องฤทธิเรื่องเดช เรื่องต่างๆ ในการเผยแผ่

เพราะในการเผยแผ่เห็นใหม่ มันก็มีเจ้าลัทธิต่างๆ เขาไม่ต้องการให้ศาสนาพุทธนี้เจริญงอกงามขึ้นมา เพราะมันเป็นผลประโยชน์ของเขา เวลาเราเข้าไปเพื่อแสดงสังฆธรรมเพื่อสัจจะความจริง สัจจะความจริงมันมีข้อมูลของมัน อันนี้เป็นพระสารีบุตรที่แสดงธรรมออกไป แต่เวลาจะใช้กำลัง เพื่อพิสูจน์ตรวจสอบกัน ก็เป็นพระโมคคัลลานะ เวลาคนที่ตายแล้วไปอยู่ที่ไหน ขาวราชคฤห์ตายแล้วไปอยู่สวรรค์ชั้นไหน นรกชั้นไหน ก็มาบอกพระพุทธเจ้าหมดเลย พระพุทธเจ้าบอก ไซ้ๆๆๆ เห็นใหม่ มันเป็นการยืนยันว่าสิ่งนั้นเป็นความจริง ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาเห็นใหม่ เพื่อประโยชน์กับศรัทธา เพื่อความ

มันคงของศาสนา พระอัญญาโกณฑัญญะไปอย่างหนึ่ง พระสารีบุตรพระโมคคัลลานะก็ไปอีกอย่างหนึ่ง พระปุลณณมันตานีบุตรก็ไปอีกอย่างหนึ่ง

พระอานนท์ เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปลงอายุสังขารเห็นไหม แล้วไปนิพพานในวันวิสาขบูชา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว พระอานนท์ไปที่ไหนนะ มีแต่คนร้องไห้ มีแต่คนคิดถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะแต่เดิมแต่ไหนแต่ไรมา เวลาเห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็จะเห็นพระอานนท์ แต่ในปัจจุบันนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว

พระอานนท์ไปที่ไหนมีแต่คนร้องไห้ คิดถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม เพราะภาพมันยังติดตา ภาพมันฝังหัวใจของสังคมา พระอานนท์ จากอายุ ๘๐ ปี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานอายุ ๘๐ ปี พระอานนท์เป็นพระอรหันต์ตั้งแต่อายุ ๘๐ ปีเห็นไหม พระอานนท์อยู่ต่อมาอีก ๑๒๐ ปี พระอานนท์ก็ค้นคว้าเพื่อประโยชน์กับสังคมา

อันนี้ย้อนกลับมาที่เรา ถ้าเราทำของเราเนะ เรามีสัจจะความจริงของเราขึ้นมา เราจะทำของเราได้เนะ วันนี้เป็นวันสำคัญทางพุทธศาสนาแล้วมันต้องให้เป็นวันสำคัญของเราด้วย ถ้าเป็นวันสำคัญของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาเป็นพระเจ้าชายสิทธัตถะ ทุกข์ใหม่ ทุกข์ เราเกิดมาเราทุกข์ใหม่ แต่ในปัจจุบันนี้เรามีธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นธรรมวินัย เป็นทฤษฎี เป็นปณมหายปายทาง แต่ธรรมของเราก็ต้องมีขึ้นมา ถ้าธรรมของเราไม่มีขึ้นมาเนะ ศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขนาดไหนก็ทำได้ทั้งนั้น

ทำได้ทั้งนั้น แต่กิเลสยังไม่ได้ชำระเลย ไม่ได้ไปสะกิดให้กิเลสรู้สึกตัวเลย มันจะเกิดทิวฏฐิมานะว่าเรามีความรู้มาก ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรื่องพุทธศาสนา ใครจะเถียงเราได้ เราชนะหมด ใครก็มาเถอะน่า จำได้หมคอยู่บรรทัดไหนหน้าไหนอยู่ตรงไหน จำได้หมดเลย แต่พฤติกรรมในหัวใจมันแตกต่างกัน พุดถึงความเห็นไปเห็นไหม นี่พุดถึงการศึกษาธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ถ้าเป็นปริยัติแล้วปฏิบัติเห็นไหม เราศึกษามาเพื่อปฏิบัตินี้ถูกต้องนะ

ศึกษามาเพื่อปฏิบัติเห็นใหม่ ดูอย่างพระกรรมฐานเรลิตี เวลาไปบวชกับอุปัชฌาย์ เห็นใหม่ เกศา โลมา นขา ทันตา ตโจ เห็นใหม่ รุกขมูลเสนาสนัง ให้อบลม ขน เล็บ ฟัน หนัง ให้เข้าป่าไปเลย อยู่โคนไม้อยู่ต่างๆ ให้ศึกษาเห็นใหม่ ดูพระสมัยพุทธกาลลิตี เวลาบวชเมื่อแก่ ไปหาพระพุทธเจ้าขอกรรมฐานแล้วเข้าป่าไปเลย เข้าป่าเพื่อปฏิบัติ เพื่อจะเอาความจริงใจ แต่เราปัจจุบันนี้ เราอยู่ในป่าคอนกรีต อยู่ป่าต่างๆ จะอยู่ป่าไหน เพราะป่ามันหายากแล้ว ป่านี้เราจะทำความรู้ทำความเข้าใจของเราให้ได้ เราตั้งสติของเรานะ ตั้งสติของเรา คั่นคว่าของเรา รื้อคั่นของเรา เพื่อประโยชน์กับเรา เห็นใหม่

วันนี้เป็นวันสำคัญทางพุทธศาสนา เราต้องทำให้มีความสำคัญ เราต้องมีความจริงของเรา เห็นใหม่ ความจริงของเราว่า เราเกิดขึ้นมานะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นเจ้าชาย ทุกข์มาก ทุกข์! ทุกข์เพราะมันมีกิเลสขบขันในหัวใจ ทุกข์เพราะกิเลสมันบีบคั้นอยู่ในหัวใจ ไม่ต้องไปถามใครเลย ถามหัวใจของเราว่า ตอนปัจจุบันนี้ เราทุกข์ไหม ทุกข์เรามีไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกข์ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนา มา จะทุกข์ขนาดไหนก็หาทางออกได้ พยายาม คั่นคว่า เพราะเป็นสมมภู ตรัสรู้เองได้โดยชอบ แล้ววางธรรมวินัยไว้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดาของเรา เราเป็นสาวกสาวกนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้กับพุทธบริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ฝากศาสนาไว้กับเรา เราได้รับการฝากไว้ เห็นใหม่ เราก็เป็นกาฝาก แต่ความจริงเราไม่ใช่กาฝาก เราจะเป็นต้นจริงๆ เราจะบรรลุธรรมจริงๆ

ถ้าบรรลุธรรมจริงๆ เห็นใหม่ เราทำของเราได้ เราตั้งสติของเรา เรากำหนดของเรา มันจะยาก มันจะง่าย มันก็เป็นอำนาจวาสนา มันจะยาก มันจะง่าย เราไม่มีสิทธิเรียกร้อง เราเป็นนักกีฬา เราจะไปเรียกร้องใครให้การแข่งขันนั้นจบตามเวลาของเราได้ มันก็อยู่ที่เวลาการแข่งขันนั้นจะเริ่มต้นและจบลงเมื่อไหร่ นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เราได้สร้างมา เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เราสร้างบุญกุศลมา มันเป็นอดีต เราจะไปแต่งเติมสิ่งใดไม่ได้อีกแล้ว

แต่ในปัจจุบันนี้ ถ้าเราประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมา เราตั้งสติของเราขึ้นมา ใช้คำบริกรรมของเรา ใช้ปัญญาของเรา เราทำของเราไป ถ้าเราทำของเราไป เห็นใหม่ สิ่งนี้มัน

จะเป็นประโยชน์กับเรานะ สิ่งที่เราทำขึ้นมาไม่ต้องไปอุทธรณ์ฎีกากับใครทั้งสิ้น มันต้องอุทธรณ์ฎีกากับกิเลสของเรา เราตั้งใจของเราเพื่อประโยชน์กับเรา ถ้าประโยชน์ของเราเราทำขึ้นมาเห็นใหม่ปริยัติ ปฏิบัติ พอเราปฏิบัติขึ้นมามันจะเกิดผลกับเราขึ้นมา มันเป็นความสำคัญของเราไง เป็นความสำคัญของจิต ถ้าเป็นความสำคัญของจิต นี่ไงสังฆกรรม

เราจะซื้อสินค้า เราต้องการสิ่งใด เราต้องไปห้างสรรพสินค้าแลกเปลี่ยนสินค้านั้นมา ถ้าเราอยากได้ธรรมะ เราอยากได้สัจจะความจริงเราจะไปหาซื้อที่ไหนไม่ได้เลย ไม่มีใครขายสติขายปัญญาให้ใครได้ทั้งสิ้น ไม่มีใครขายสมาธิให้ใครได้ทั้งสิ้น แล้วไม่มีขายในท้องตลาด ใครจะทุกข์จนเจ็บใจ หรือเป็นเศรษฐีกลมพินาศไหน เวลาประพาศปฏิบัติธรรมก็ต้องกลับมาทำที่ใจของผู้นั้น ทุกๆ คน

เรามีหัวใจทุกคนใช่ไหม เราหาซื้อที่ไหนไม่ได้ใช่ไหม มันเป็นปัจจัยตั้ง มันเป็นส่วนทิฐิโก มันเป็นความทุกข์ร้อนในหัวใจของเรา ถ้าหัวใจที่มันทุกข์ร้อนอยู่นี้ แล้วมันมีสังฆกรรมขึ้นมา มันจะทำความทุกข์ร้อนให้เบาบางลงนะ แล้วถ้ามีปัญหาขึ้นมา มันเกิดการกระทำขึ้นมา มันจะค้นคว้าของมันขึ้นมา มันจะชำระกิเลส มันจะฆ่ากิเลสเข้าไป นี่ไง ไม่ต้องไปซื้อสินค้าที่ใด ไม่ต้องไปค้นหาธรรมะที่ไหน

พระไตรปิฎกนั้นก็สาธุ เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษาไปเพื่อประพาศปฏิบัติขึ้นมา แต่ถ้าเกิดศีล สมาธิ ปัญญาขึ้นมาในหัวใจ เกิดปัญญาญาณขึ้นมาในหัวใจ สิ่งนี้มันค้นคว้าขึ้นมาได้เห็นใหม่ มันเกิดขึ้นมาเป็นปัจจัยตั้ง ส่วนทิฐิโกอย่างนี้ไง เป็นปัจจัยตั้งเป็นส่วนทิฐิโกขึ้นมาในหัวใจของเราไง ถ้าหัวใจมันร้อนค้นของมันขึ้นมา มันประพาศปฏิบัติของมันขึ้นมา มันทำลายอวิชชาของมันขึ้นมา มันจะเกิดความผ่อนคลาย มันจะเกิดความมองจากล้าหาญ นี่ไงเราศึกษามาเห็นใหม่ ดูอย่างที่ศึกษา มาทางโลก โอ้โฮ มีปัญญามาก ธรรมะของพระพุทธเจ้านี้รู้ได้หมด จำได้หมด อธิบายได้หมด พูดได้หมดเลย แต่ไม่รู้ความจริง

แต่ถ้าเราปฏิบัติขึ้นมา มันเป็นส่วนทิฐิโกนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดไว้ในพระไตรปิฎกนั้นไม่มีสิ่งใดผิดเลย แล้วจิตใจของเราเข้าใจได้หมดเลย เราทำงานสิ่งนี้ประสบความสำเร็จมาแล้ว แล้วมันก็มีวิชาการ สิ่งที่เราเคยทำมา ทางวิชาการนั้น ที่

เขาออกมา มันอาจจะประดักประเดิดบ้างได้ แต่ถ้าความจริงของเราที่เราทำมานะ อันนี้สำคัญมากกว่าจริงไหม ถ้าความสำคัญมากกว่าจริงนี้ เราจะแตกแขนง เราจะออกแยกแยะ

แล้วถ้าเราจะออกแนะนำ เห็นไหม เขาจะบอกเลยนะ นี่ ศีล สมาธิ ปัญญาณะ เวลาประพฤติปฏิบัติต้องทำอย่างนั้นๆ นะ แต่ถ้าเราประพฤติปฏิบัติ เรามีประสบการณ์ของเราใช้ไหม ถ้าทำอย่างนี้มันจะไปอุดตัน มันจะไปเจอข้ออ มันจะไปเจอสิ่งต่างๆ เห็นไหม แต่ถ้าเราทำของเรา เราปล่อยน้ำมาไหลระดับนี้ นี่ก็เหมือนกัน เวลาประพฤติปฏิบัติ มันก็เป็นอย่างนั้น จิตมันควรตั้งมันไว้แค่นั้น มันจะมีกำลังมาน้อยแค่นั้น มันจะมีปัญญาน้อยแค่นั้น ถ้าเราใช้ปัญญาของเรามากเกินไป เห็นไหม สมาธิมันจะอ่อนลง ถ้าสมาธิอ่อนลงมันจะพันเพื่อน ถ้ามีสมาธิมากเกินไปมันก็ติดสมาธิ มันมีเทคนิคของมัน มันมีเทคนิคของการปฏิบัติ ใจมันเป็นอย่างนั้น แล้วกิเลสหนาภิเลสหายาบภิเลสละเอียดแตกต่างกัน ถ้ากิเลสหนามันก็ทำได้หนาๆ มันต้องลงทุนลงแรง เห็นไหม อดนอนผ่อนอาหาร เราต้องต่อสู้จนสุดกำลัง แต่ถ้ากิเลสมันอ่อน กิเลสมันละมุนละไม เราปฏิบัติของเราไปตามความสมควรของเรา มันไม่ใช่ว่า เห็นเขาทำอย่างนั้น แล้วเราต้องทำตามเขาเพียงแต่เราทดสอบได้

อย่างเช่น เรากินอาหารต่างๆ เราก็อยากกินอาหารแปลกๆ เหมือนกัน เห็นเขาทำเราก็อยากลองดู เราตรวจสอบทดสอบได้ ตรวจสอบทดสอบว่ามันสมควรกับเราไหม มันเป็นความจริงกับเราไหม ทำแล้วเราได้ประโยชน์ไหม สิ่งนี้มันจะเป็นประโยชน์กับเราเห็นไหม

ถ้าเราประพฤติปฏิบัติเราถึงที่สุดเห็นไหม เราจะเข้าใจ เราจะเห็นตามธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วันนี้เป็นวันพุทธะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดวันนี้ ตรัสรู้วันนี้ และปรินิพพานวันนี้ เป็นวันพุทธะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่ถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราเป็นจริงขึ้นมา มันจะเป็นพุทธะของเราไง ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เห็นไหม จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้ที่หมองไปด้วยอุปภิเลส จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้ที่ผู้ข้ามพ้นกิเลส ถ้าจิตของเรา เราข้ามพ้นกิเลสเห็นไหม มัน

จะเป็นพุทธะของเราละ วันนี้เป็นวันพุทธะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเป็นสาวกสาวก เราเชิดชู เราเคารพศรัทธาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

วันวิสาขบูชา เป็นวันพุทธะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาละ จิตใจเราฟุ้งแว่ว จิตใจเราซาร์กิเลส มันจะเป็นวันพุทธะของเรา พุทธะของเราจะเป็นไปตามธรรมชาติ ขณะจิตที่มันเปลี่ยนไป เห็นใหม่ การทำงานจนสิ้นสุดขบวนการอย่างไร การสิ้นสุดขบวนการของการประพฤติปฏิบัติ ตั้งแต่โศคา ปัตติมรรค โศคาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามิผล อนาคามิมรรค อนาคามิผล อรหัตมรรค อรหัตตผล

อรหัตตมรรค การเข้าไปทำลายอวิชชา ทำลายตัวจิต จิตเดิมแท้ที่ฟุ้งไส จิตเดิมแท้ที่หมองไปด้วยอุปกิเลส จิตเดิมแท้ที่ฟุ้งไส ทำลายความฟุ้งไส ทำลายตัวตน ทำลายสถานะของจิตทั้งหมดเลย พระอรหันต์ถึงไม่มีจิตใจ ถ้ามีจิตคือมีภพ พระอรหันต์ไม่มีสิ่งใดๆ เลย แล้วมีอะไรละ ก็มีธรรมชาติ มีสังขารมโน อยู่ในหัวใจของพระอรหันต์ใจ พระอรหันต์ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ด้วยความเคารพบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เราศรัทธาคุณทศที่เราเป็นชาวพุทธใช้ใหม่ คุณสิ แล้ววันนี้วันวิสาขบูชา เรายังกศรัทธาคุณทศที่ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราปฏิบัติบูชาเพื่อถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราทำอะไรก็เพื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ก็เพื่อพุทธะในหัวใจของเรา เราศรัทธาคุณทศที่ต่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่การประพฤติปฏิบัตินั้นก็เป็ผลงานของเรานะ จะเกิดขึ้นมากับเราเพื่อประโยชน์กับเรา ให้เป็นพุทธะของเรา

คุณงามความดีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่สร้างมาตั้งแต่ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย จนตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คุณงามความดีของเรา เราก็ต้องสร้างมามากแล้ว ถ้าเราไม่ได้สร้างมามาก เราจะไม่ตั้งใจประพฤติปฏิบัติใครบ้างจะมาทรมานตน ทุกคนในโลกเขาอยู่กันมีความสุขมีความรื่นเริง ใ้เราได้อยู่ทุกข์ ร้อนๆ ถือศีล ๘ นะ ข้าวเย็นก็กินไม่ได้ โนนก็ไม่ได้ นีก็ไม่ได้ ยังเป็นพระเป็นเจ้าศีล ๒๒๗ ยิ่งถือธุดงค์ด้วย ยิ่งแล้วใหญ่เลย มัดเข้าไปขัดเกล้ากิเลส มัดกิเลสเข้าไปเลย

พอมัดกิเลส กิเลสมันก็คืน โอ้โฮ ลำบากลำบากไปหมดเลย ลำบากลำบากนั้นมัน เป็นวิธีการที่จะเข้าไปสู่มรรคผล ถ้าเราปฏิเสธวิธีการ เช่น เราจะตีเหล็กเห็นไหม แต่เรา ไม่มีทั้งที่จะเอาเหล็กวาง เราไม่มีก้อนที่จะตีเหล็ก แล้วเราจะตีเหล็กได้อย่างไร คิดแต่ว่า จะตีเหล็ก แต่ไม่มีอะไรไปตีมัน นี่ก็เหมือนกัน คิดแต่จะฆ่ากิเลส แต่ก็ไม่เห็นกิเลส แล้ว กิเลสมันอยู่ที่ไหน อยู่ที่ใจ แต่ก็ไม่เห็นใจ เราจะทำอะไรนั้น มันเป็นวิธีการเห็นใหม่ เช่น การถือธุดงค์วัตรต่างๆ มันเป็นวิธีการที่เข้าไปตรวจสอบคู่กับกิเลส เราจะปฏิเสธวิธีการ ไม่ได้เลย

เราอยากได้มรรคได้ผลกัน เราอยากได้มิดได้พร้าวกัน แต่เราตีเหล็กไม่เป็น โลกเขาก็ซื้อหากันไม่ได้นะ หลักสัจธรรมไม่มีให้ซื้อไม่มีให้หา ต้องตีเอง ต้องทำเองทุกๆ อย่าง ต้องมีสติ ต้องมีปัญญาเพื่อประโยชน์กับเรานะ ถึงจะเป็นผลประโยชน์กับเรา วันพุทธะ ใจ วันพุทธะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วขอให้ในวันพุทธะของเราด้วย เอวัง